

Vit og skil hóast alt

NÚ tykist, sum stóðan í sambands-flokkinum hóast alt er somikið avklárað, at landsstýrið kann veljast helst í dag. Ruðuleikin teir seinastu dagarnar hevur avdúkað ein sambandsflokk við so stórum innanhýsis trupulleikum, sum fáur hevði droymt um. Hvørjir bólkur, ið hava gjørt sær dælt av stóðuni er ilt at siga nakað um við vissu, men alt bendir á, at álvarsamar royndir vórðu gjørdar at fella formannin Edmund Joensen.

SKJÓTT gjørdist greitt, at mótmælið frá einum av suðurstreymoyartingmonnum ikki bert var talan um eitt eindómi, men at hetta var partur av einum skipaðum "uppreistri". Uppreistrarmenninir høvdu tó borð seg so ófantaliga at, at teir máttu hava annað fólk enn teir sjálvar at seta ístaðin fyri Edmund Joensen. So ódánligur teirra atburður var og so jánkasliga bóru teir seg at í fjølmíðlunum, at hvørgin av teimum báðum høvduleikarunum hevði verið góðtíkin sum lógmansevn. Tí stóð og

fall kollvelting teirra við at onkur annar av tingmanning sambandsflokksins vildi átaka sær lógmansevn.

TAÐ gjørdist jú alt tyðuligari móti endanum á hesum leiki, at Edmund noyddist at rinda dyrt fyri friðin og semjuna - ja gjaldið var sjálvur tann lógmansevnur, ið eftir vanligari siðvenju var hansara. Men uppreistrarmenninir forrokaðu seg, tí lógmansevnur teirra fekk kaldar fótur, hvør orsøkin til hetta so var. Antin var talan um, at fráferð hennara úr býráðnum fór at skapa ruðulleika ella fekk hon bert nervar av lógmansevninum, sum ikki er nakar tespilur leiklutur í hesum døgum. Helst er hetta seinna forkláringin, tí ikki duga vit at siggja, at Lisbeth Petersen skal hava so stóran týðning fyri Tórshavnar Býráð, at hon ikki kann verast fýrtúttan.

VIT fegnast sum flestu føroyingar um, at hetta lögna innanhýsis kríggið í sambandsflokkinum fyribils er at enda komið. Uttan at seta persónliga niður á lógmansevnin hjá uppreistrarmonnum, so fara vit tó at halda, at tað ikki hevði verið sømugt í hesum tíðum at sett fólk í lógmansevn, ið hevur so

stóra ábyrgd av tí vanstýring, sum fór fram í Tórshavnar Býráð, meðan Poul Michelsen ráddi fyri borgum. Annað positivt við hesi gongd er, at politiski íspegilin, ið leingi hevur staðið upp á lúr, Pauli Ellefsen, ið ivaleyst hevur havt meira enn ein finger við í spælinum, ikki kemur á ting í hesum umfari.

SUM umstøðurnar eru eiga vit at fegnast um, at hesin marghátligi glæntileikur hóast alt endaði við, at Edmund Joensen gerst Føroya lógmaður. Og harvið leiðari av samgonguni. Edmund Joensen hevur higartil ikki havt høvi til at sýna í verki, hvør dugur er í honum og hvørji leiðaraevni hann hevur. Men ikki skerst burt, at Edmund Joensen er ein maður, ið nýtir stóra virðing og hevur stórt álit millum manna víða har í samfelagnum. At fáa hesa samgongu samansjóvaða, har so nógv ymisk sjónarmið eru fingin at semjast, er ikki so lítið av einum diplomatiskum bragdi. Hetta og ymiskt annað, eitt nú tann sterki og ektaði viljin, sum hóast alt ræður í samgonguflokknum til at reka ein politikk, ið skal gera tað lættari at liva í Føroyum, gevur okkum eina vón um, at samstarvið fer at halda. Eingin keta er sterkari enn veikasti liðurin.

Samgongan kemur at taka stórar og tungar avgerðir, og mangan verður freistandi at loypa frá. Vit og mong við okkum vóna, at samgongutíðir allir hava lært so mikið av tí, sum hent í seinastuni, at tey hugsa seg væl um, áðrenn nakar loypir frá.

FØROYAR hava meira enn nakað brúk fyri einari stabilarri samgongu, ið kann reka ein miðvísan og konstruktivan kreppupolitikk. Tað er skylda teirra, sum nú eru farin í samgongu, at liva upp til hetta krav. Føroya fólk hevur krav upp á eitt stýri, hvar ið ábyrgdarkenslan vinnur á egináhugamálanum. Arbeidsætlan samgongunnar, samgonguskjalið, er eitt sera gott politiskt grundlag og ynskja vit við hesum Edmund Joensen og øllum teimum, sum skulu fara undir tann tunga og álvarssama setning, at stýra Føroyum í einum tí mest trupla úðarskeiði í Føroya søgu, góða eydnu.

SOSIALURIN

Krigspensiónin:

Ikki vandaleyst at lækka skattin

Danir kunnu ikki skatta krigspensiónina hjá føroyingum sjálvst um vit lækka skattin ella taka hann burtur. Men vandi er fyri, at teir taka pengarnar inn aftur í blokkinum

Hvørjir eru teir møguliga avleiðingar av eini lækking av skattinum av krigsendurgjaldinum ella kanska eini frítøku fyri skatt?

Hesin er spurningurin, Knút Nolsø herfyri bað landsstýrið kanna. Landsstýrismaðurin í almannamálum, Jóannes Eidesgaard, vendi sær til Toll- og Skattstovuna við spurninginum, og haðani hevur hann nú fingið svar.

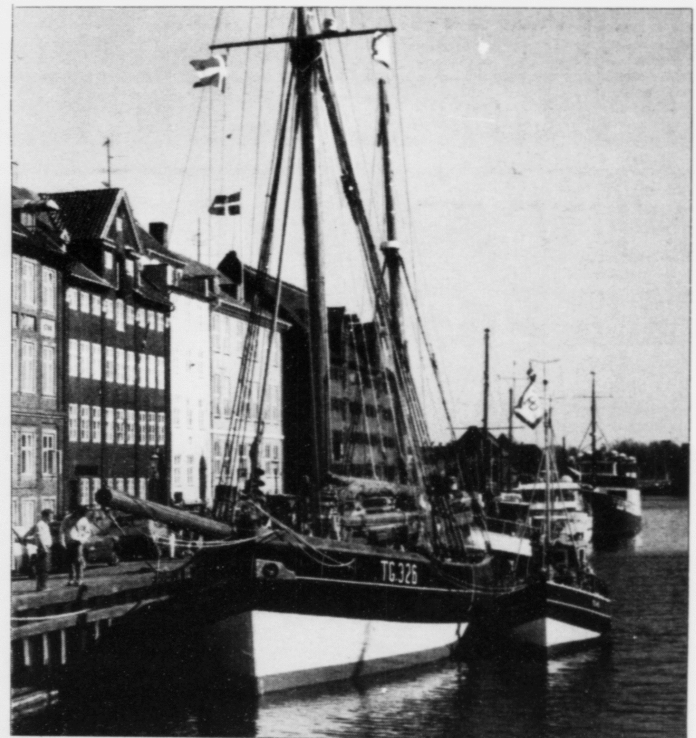
Toll- og Skattstovan sigur, at sum norðurlendská tvískattaavtalan er orðað í dag, kann Danmark ikki fara inn og skatta krigspensiónina hjá persónum, sum eru undir føroyskari skattskyldu, hóast føroyska skattin verður minnað munandi ella heilt tikin av.

Men har er eisini eitt møgult MEN. Toll- og Skattstovan sigur, at tað má ásanast, at ein munandi minking ella frítøka av skattin av krigspensiónini í Føroyum merkir, at vandi kann vera fyri, at danir annaðhvørt vilja krevja tvískattaavtalan broytta, ella krevja eina minking í blokkuðolinum. Toll- og Skattstovan leggur aftrat, at trupult er at broyta tvískattaavtalan, og tí fara danir helst heldur at skarva av blokkinum, góðtaka teir ikki at føroyska krigspensiónini verður lagiligi skattað. Hvussu stórir ella lítil vandin er fyri at danir ikki góðtaka lagiligi skatt á krigspensiónini torir Toll- og Skattstovan ikki at meta um.

Verlið varin

Politiskar røddir hava annars verið frammi um at vit eiga at lóggeva í samband við minking av skattinum av føroysku krigspensiónini, men hesum hevur Knút Nolsø ávara ímóti. Svarið frá Toll- og Skattstovuni bendir eisini á, at varsemi má til.

Knút Nolsø sigur, at svarið frá Toll- og Skattstovuni sigur honum so mikið, at nú er ikki at loypa framav, og neyðugt verður at tingast við danir um møguleikarnar at lækka skattin á krigspensión so vit ikki órógva tað, sum nú er vunið. Hann vísir á, at verður blokkin skorin ella tvískattaavtalan broytt kann tað ganga út yvir so mong. Millum annað teir

Johanna og Heimdal í Tórshavn. Tá føroyskir krigssiglarar vóru í Keymannahavn og gjørdur vart við sjónarmið síni. Mynd: Tórfinn

Gevst ikki so

Men hetta er ikki so at skilja, at Knút Nolsø hevur slept allari vón um at tað fer at bera til at minka um skattin á krigspensiónini.

Hann var við frá fyrsta degi at fáa dansku lógina um krigspensión eisini at fevna um føroyskar krigssiglarar og hann sigur seg eisini vilja streingja á at fáa pensiónina lagiligi skattaða, uttan at nakar missir nakað. Tað heldur hann fyrst og

fremst skal gerast gjøgnumføroysku fólkatingsumboðini.